

Laivai tolumoje plukdo visų vyrų troškimus. Kai kuriems juos atneša potvynio banga. Kitiems jie lieka amžinai plaukti horizonte – nei išnyksta iš akiračio, nei priartėja, kol Budėtojas* nuleidęs rankas nusuka akis, Laikui išjuokus jo svajones į užmarštį. Toks tas vyrų gyvenimas.

O štai moterys pamiršta viską, ko nenori prisiminti, ir prisimena viską, ko nenori pamiršti. Svajonė yra tiesa. O tada jos veikia ir viską daro atitinkamai.

Taigi, viso šito pradžia buvo moteris, ir ji sugrįžo palaidojusi mirusiųosius. Ne tuos, kurie mirė nuo ligų ir negalių, apsupti prie lovos sėdinčių draugų. Ji sugrįžo palaidojusi įmirkusius ir išpurtusius; mirusius staiga, smerkiamai išpūstomis akimis.

Kaip ji sugrįžo, išvydo visi, nes buvo saulėlydis. Saulės nebesimatė, bet jos pėdsakas dar driekėsi danguje. Tai buvo metas pasėdėti verandose prie kelio. Metas pasišnekėti ir pasiklaudyti, ką šneka kiti. Išties dieną tie sėdėtojai išbuvo nelyg beždžiai, kurti ir akli automatai. Nelyg mulai ir kiti galvijai jų kailyje. Bet dabar saulės ir prievaizdų nebebuvo, todėl jie jautėsi galingi ir žmogiški. Įvaldė garsus ir žemesnius jausmus. Aptarė visus ir kiekvieną. Sėdėjo teisdamai.

* Aliuzija į Dan 4, 20–21. (Čia ir kitur, jei nenurodyta kitaip, – vert. past.)

Pamatę tą moterį, atsiminė pavydą, susikaupusį ankstesniais metais. Tad dabar traukė iš užkaborių savo mintis, atrajojo ir su pasimėgavimu kramtė. Klausimais rėžė aštrius pareiškimus, juoku pjo vė it peiliais. Tai buvo masinė žiaurumo apraiška. Nuotaika pagyvėjo. Žodžiai pylėsi kaip iš kibiro; liejosi kaip darni dainos melodija.

– Ir kaip ji čia parein su tokiu kombinzonu? Kiba neturi kokios šlebės apsirengt?.. Kur ta žydra atlasinė, su katra išmovė?.. Kur tie pinigai, katruos jos vyras iš mūsų nuplėšė, o kai numirė, jai atiteko?.. Boba virš keturiasdešimt, ir ką ji sau mano su kasa ant nugaros kaip mergiotė?.. Kur dėjo tą vaikį, su katruo iš čia dingo?.. Maniau, ruošės tekėt?.. Kur jis ją paliko?.. Ką jis padarė su tais jos pinigais?.. Lažinuos, dėjo į kojas su kokia mergiote, katrai ir pienas nuo lūpų nenuzdžiūvo... Kodėl ji bando iššokt aukščiau bambos?..

Priėjusi prie jų, ji stojo veidu į tuos banderlogus ir prabilo. Jie triukšmingai ir nedarniai pasisveikino, išsižioję ištempė ausis. Pasisveikino ji maloniai, bet po to patraukė tiesiai prie savo vartelių. Spoksotojai sėdėjo be žado.

Vyrai atkreipė dėmesį į jos sėdmenis – stangrius, lyg į užpakalines kišenes būtų įsikišusi greipfrutus, į vėjyje maskatuojančią storą juodą kasą iki juosmens ir į maištingas krūtis, besiveržiančias iš marškinių. Moterims į atmintį ilgam nugulė jos išblukę marškiniai ir purvinas kombinezonas. Tai buvo ginklas prieš jos stiprybę, ir jeigu jis pasirodys per silpnas, vis tiek yra vilties, kad vieną dieną ji nusiris iki jų lygio.

Bet niekas net nekrustelėjo, nepratarė nė žodžio, niekas net seilių nenurijo, kol ji neužtrenkė vartelių sau už nugaros.

Perlė Stoun išsižiojo ir garsiai nusikvatojo, nes nesumojo, ką dar daryti. Bekvatodama net užgriuvo ant ponios Sumpkins. Ponia Sumpkins nirčiai suprunkštė ir caktelėjo liežuviu.

– Hmmm! Negalit ramiai į ją žiūrėt? O man vienodai. Aš dėl jos galvos nesuksiu. Jeigu jai ne sarmata nesustot ir nepasakyt, kaip sekės, tegu sau eina!

– Ką čia dėl jos burną aušint, – sušniaukrojo Lulu Mos. – Nosį užrietus, ale atrodo kaip mazgotė. Taip jau yr su tom senom bobom, kur laksto paskui jaunikius.

Fibė Votson pasistūmėjo pirmyn savo supamajame krėsle ir tik tada prabilo:

– Oi, nieks nežino, a čia yr apie ką kalbėt. Aš jos geriausia draugė, ale net aš nežinau.

– Gal mes visko tiek ir nežinom kaip tu, ale tiksliai žinom, kad ji iš čia išlėkė, o dabartės visi matėm, kaip parėjo. Ir nēr čia ko dangstyt tokios senos bobos kaip Džeinė Starks, Fibe, draugė ji tau ar ne.

– Jei ką, ji ne tokia jau sena, kaip čia šnekat.

– Kiek žinau, jai smarkiai virš keturiasdešimt, Fibe.

– Daugiausia keturiasdešimt, jei ne mažiau.

– Tai smarkiai per sena tokiam kaip Keksas.

– Keksas jau seniai ne jaunuolis. Apie trisdešimt.

– Bala nematė, ale vis vien galėjo sustot ir šnektelt. Vaidina, lyg jai būtume ką padarę, – Perlė Stoun išreiškė nepasitenkinimą. – Nors pati prisidirbo.

– Matai, pyksti, bo ji nesustojo ir tau neišsipasakojo. Ir šiaip jau, ar ji kada kuom tiek nusidėjo, kaip čia aiškinat? Kiek žinau, blogiausia, ką yra padarius, tai nubraukė metus kitus nuo savo amžiaus, ale šitai dar niekam niekad nepakenkė. Nusibodot. Iš to, ką šnekat, būt galima pamanyt, kad žmonės čia daugiau nieko lovoj nedaro, tik Dievą garbina. Labai atsiprašau, ale verčiau einu, nunešiu jai vakarienę. – Fibė piktai atsistojo.

– Kur jau čia mes, – Lulu šyptelėjo, – eik sau, o mes padobosim tavo namus, kol grįši. Mano vakarienė jau gatava. Pirmyn, pažiūrėk, kaip ji laikos. Paskui galėsi visiems papasakot.

– Jetau, – pritarė jai Perlė, – mano mėsa ir duona jau kadai kadės susvilo. Ale man nereik skubintis. Mano vyras ramus žmogus.

– Eee, Fibe, jei tavo vakarienė gatava, galėčiau nueit pas ją su tavim, – pasisiūlė ponja Sumpkins. – Jau visai tamsu. Kad baubas nepagriebtų.

– Dėkui, nereik. Nieks manęs nepagriebs, čiagi vos pora žingsnių. Ir šiaip jau vyras man sako, kad joks doras baubas manęs neims. Jei ji norės jums ką nors pasakot, pati ir papasakos.

Fibė nuskubėjo, nešina uždengtu dubenėliu. Likusieji verandoje čaižė jai nugarą neatsakytais klausimais. Vildamiesi, kad atsakymai į juos yra žiaurūs ir keisti. Atėjusi į vietą, Fibė Votson neužėjo pro priekinius vartelius ir nenuėjo taku prie priekinių durų. Su tuo dubeniu, pilnu keptų ryžių, pasuko už tvoros kampo ir įžengė pro mažus vartelius. Džeinė turbūt bus toje pusėje.

Rado ją sėdinčią ant užpakalinės verandos laiptų; žibalinės lempos buvo išvalytos ir pripildytos.

– Sveika, Džeine, kaip laikais?

– O, neblogai, neblogai, ilsinu pavargusias purvinas kojas. – Ji tyliai nusijuokė.

– Taigi, matau. Vajė, atrodai puikiai. Kaip savo pačios dukra. – Jos abi nusijuokė. – Net po tuo kombinzonu viso grožio nepaslėpt.

– Kurgi! Kurgi! Negalvok, kad gausi dovanų. Aš namo parvežiau tik save.

– To daugiau nei gana. Tavo draugėms nieko daugiau ir nereik.

– Priimsiu tas liaupses iš tavęs, Fibe, bo žinau, kad kalbi iš širdies. – Džeinė ištiesė ranką. – Dievulėliau, Fibe! Tai gal jau

duosi tą maistą, kur atnešei? Šiandien nieko burnoj neturėjau, tik liežuvi. – Jos abi susijuokė. – Duokš šen ir prisėsk.

– Žinojau, būsi išalkus. Nėr kada sutemus malkų ieškot. Tik šįkart mano ryžiai nebus labai skanūs. Per mažai taukų, ale kirminą turbūt numarins.

– Tuoj paragausim. – Džeinė nukėlė dangtelį. – Moterie, kaip skanu! Sukies po virtuvę kaip vijurkas.

– Baik jau, anoks čia maistas, Džeine. Ale kad jau atvažia-vai, ryt tikrai pagaminsiu ką geriau.

Džeinė valgė su pasiskonėjimu, nieko nebesakydama. Mar-gaspalvės dulkės, saulės išjudintos danguje, jau pamažu sėdo.

– Va, Fibe, še tą bliūdą. Iš tuščio daikto nepasrėbsi. Oi, kaip gera buvo paėst.

Fibė nusijuokė iš šiurkštaus draugės sąmojo.

– Tu tokia pat patrakus kaip visada.

– Mieloji, paduok tą škurlą nuo kėdės, kur prie tavęs. Nusi-trinsiu kojas.

Paėmusi skudurą Džeinė pradėjo smarkiai trinti. Nuo kelio pasigirdo juokas.

– Taigi taigi, juodašikniai dar vietoj. Kiek suprantu, dabar-tės jų tema aš.

– Tai aišku. Pati žinai – jei praeini pro žmones ir nepasakai, ko jie laukia, išnarstys tave po kaulelį. Žino apie tave daugiau, nei tu pati. Pavydžių širdį ausys apgauna. Jos tikisi, kad viskas, ko apie tave prisiklausė, gyna tiesa.

– Jei Dievas apie jas tokios pačios nuomonės kaip aš, jos pasimetusios kaip beisbolo kamuoliukas aukštoj žolėj.

– Ką jos šneka, sužinau tik todėl, kad susirenka pas mane verandoj, bo ji prie kelio. Vyruai kartais trūksta kantrybė, tai iš-varo jas namo.

- Ir Semas teisus. Jos tau tik kėdes trina.
- Joo, Semas sako, kad dauguma jų vaikšto į bažnyčią, bo nori per Teismo dieną eit tiesiai į rojų. Tą dieną atseit bus atskleistos visos paslaptys. Ir joms reikia būt ten ir *viską* sužinot.
- Tas Semas tikras pasiutėlis. Su juo gali galą gaut iš juoko.
- Tikrai taip. Sako, jam ir pačiam reik ten patekt, kad sužinotų, kas nušvilpė jo kukurūzinę pypkę.
- Fibe, tas tavo Semas tikras šelmis! Pasiutėlis!
- Dauguma tų pletkininkų tiek nori viską apie tave žinot, kad jei tuoj pat jų neužganėdinsi, tai pagatavos pagreitint Teismo dieną ir išsiaiškint. Verčiau jau pasiskubink pasipasakot, kaip jūs su Keksu apsiženijsit ir ar jis nušvilpė visus tavo pinigus ir pabėgo su kažin kokia mergiote, ir kur jis dabartės, ir kur padėjai visus savo skudurus, kad parėjai su kombinzonu.
- Neaušinsiu burnos, Fibe. Neverta. Jei nori, pati gali joms papasakot, ką sakiau. Bus ne ką blogiau, jei mano liežuvis mals mano draugės burnoj.
- Jei taip jau nori, persakysiu joms, ką pasakysi, kad persakyčiau.
- Pradėkim nuo to, kad tokios kaip jos švaisto laiką šnekom apie tai, ko nė nežino. O dabartės susidomėjo, kaip mylėjau Keksą, ir nori žinot, ar tas buvo gerai, ar ne! Ir pelų nuo grūdų neatskirtų!
- Joms svarbiausia rast ką kandžiot ir visai nesvarbu, nei ką, nei dėl ko, ypač jei iš to galima padaryt ką blogai.
- Jei joms taip reik viską pamatyt ir sužinot, ko pačios neateina ir nepaklausia? Prisėsčiau ir pasipasakočiau. Pabuvau delegate į didžiąją gyvenimo bendriją. O, taip! Į Didžiąją Ložę, didžiąją gyvenimo sueigą, va kur buvau šituos pusantrų metų, kai manęs nematėt.